

Åpning av Nasjonal kompetansetjeneste for utviklingshemming og psykisk helse

Ellen Katrine Munkhaugen, Oslo universitetssykehus, Nasjonal kompetansetjeneste for utviklingshemming og psykisk helse

Hanne Kari Fossum, Oslo universitetssykehus, Nasjonal kompetansetjeneste for utviklingshemming og psykisk helse

Nasjonal kompetansetjeneste for utviklingshemming og psykisk helse (NKUP) ble offisielt åpnet 28. oktober. Representanter fra Helse Sør-Øst, ledelse ved Oslo universitetssykehus, dyktige samarbeidspartnere og gode kolleger var til stede for å feire.

Trine Lise Bakken ved åpningen av Nasjonal kompetansetjeneste for utviklingshemning og psykisk helse

Allerede i 2008 startet arbeidet med å få etablert en nasjonal kompetansetjeneste for denne pasientgruppen. Den gangen ble det avslag fra helsedirektoratet. – *Men vi ga aldri opp tanken om å få tildelt denne tjenesten. Vår erfaring gjennom det kliniske arbeidet var at dette var et kompetansesvakt område i hele landet og at det var behov for et kunnskapsløft*, sier Anne-Karin Rustad Rudi, som er seksjonsleder for Regional seksjon psykiatri, utviklingshemning/autisme (PUA) ved Oslo universitetssykehus.

Sårbar pasientgruppe

Mennesker med utviklingshemning antas å ha en medfødt sårbarhet for å utvikle psykisk lidelse. Dette skyldes blant annet at de har en sårbar hjerne og at de ofte har få robuste sosiale relasjoner. Helsedirektoratet har tidligere konkludert med

at kunnskapsgrunnlaget for denne pasientgruppen er dårlig både når det gjelder utredning og behandling. Et viktig mål for Nasjonal kompetansetjeneste for utviklingshemning og psykisk helse er å bidra til økt kunnskap og mer likhet i spesialisthelsetjenestene til pasientgruppen i hele landet. Den skal ha i fokus at nyere forskning blir implementert i klinisk arbeid i eksisterende tjenestetilbud, og også hjelpe spesialisthelsetjenester i startfasen med å komme i gang.

Det er PUA som har søkt om å få etablere kompetansetjenesten og organisatorisk sett ligger den innunder denne seksjonen. Men kravene fra Helsedirektoratet legger vekt på at kompetansetjenesten skal stå på egne ben og fungere for hele landet. Leder for NKUP, Ellen Kathrine Munkhaugen, peker på forventningene fra helsedirektoratet som sier at det overordnede målet til kompetansetjenesten skal være at ny kunnskap blir tatt i bruk i klinikkene. – *NKUP skal være et sted hvor klinikere på en enkel måte skal få tilgang til kunnskap som de trenger for å yte gode helsetjenester, uansett hvor de bor*, sier hun.

Munkhaugen legger likevel ikke skjul på at det er en styrke å ha en nær tilknytning til det etablerte fagmiljøet ved PUA. – *NKUP står på solid grunn i PUA, som har lang tradisjon for utvikling, forbedring, kunnskapsformidling og forskning*, sier hun. Blant dem som skal ha sin arbeidsplass i den nye kompetansetjenesten finner vi Trine Lise Bakken. Hun har mer enn 20 års erfaring med utvikling av ny kunnskap og også utvikling av døgnbehandling til pasienter med utviklings-

hemning og psykisk lidelse. Bakken har bidratt til en rekke fagbøker om temaene utviklingshemning/autisme og psykisk helse. Nå ser hun frem til å være fag- og forskningsleder i kompetansetjenesten.

– *Det er fremdeles et stort behov for å spre kunnskap og å undervise om hvilke kliniske ferdigheter en bør ha når en skal gi psykiske helsetjenester til personer med utviklingshemning*, sier Bakken.

Viktig med direkte kontakt

I tillegg til Munkhaugen og Bakken er det i kompetansetjenesten ansatt en psykologspesialist som fagkonsulent, samt en sekretær og en kommunikasjonsrådgiver. Den aller første oppgaven de kaster seg over er å konkretisere forventningene og å definere mål. Kartlegging av dagens spesialisthelsetjenester til denne pasientgruppen står også i fokus. Men Munkhaugen tror ikke det kan gjøres ved bare å sitte på kontoret. Hun er opptatt av å opprette kontakt med andre kompetansetjenester og fagnettverk som det kan utveksles erfaringer med. Blant annet er det etablert en referansegruppe som består av representanter fra de regionale helseforetakene og brukerorganisasjoner. Munkhaugen har også invitert seg selv og kompetansetjenesten til alle sykehusene i landet og håper de er interessert i å få besøk. – *I møte mellom mennesker skapes kunnskap. Så direkte kontakt og nettverk vil være viktige virkemidler for oss*, sier Munkhaugen.

Anne-Karin Rustad Rudi, seksjonsleder for Regional seksjon psykiatri, utviklingshemning/autisme (PUA) ved Oslo universitetssykehus